

הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2025) (הקפאת ערכוני מס ומס יסף), התשפ"ה-2024

1. תיקון פקודת מס הכנסה והוראת שעה
בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה) –
(1) בסעיף 9א –

(א) בכל מקום, במקום "67%" יבוא "52%";

(ב) סעיף קטן (ז) – בטל;

(2) בסעיף 120ב(א), האמור בו יסומן "(1)" ואחריו יבוא:

"(2) על אף הוראות פסקה (1) –

(א) ב־1 בינואר של שנת המס 2025 עד 2027 לא יתואמו הסכומים לפי הוראות פסקה (1), והסכומים באותן שנות מס יהיו כפי שהיו ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) לאחר עיגולם לפי סעיף קטן (ד);

ד ב ר י ה ס ב ר

פנסיה מסוגים אלה, זאת לעומת מבטחים בקרנות הפנסיה החדשות. מצב זה אינו צפוי להשתנות בעשור הקרוב.

לנוכח האמור ובשל הצרכים הפיסקליים של המדינה, מוצע לקבוע כי שיעור הפטור יעמוד על שיעורו הנוכחי (52%) מעתה ואילך, ולא יעלה לפי המתווה ההדרגתי הקבוע כיום בפקודה.

לצד זאת, מוצע לבטל את סעיף קטן (ז) לסעיף 9א אשר קבע בהוראת שעה לשנים 2012 עד 2024 את העלייה ההדרגתית של שיעורי הפטור.

זהו לשונו של סעיף קטן (ז) לסעיף 9א, שמוצע כאמור לבטלו:

"(ז) לגבי שנות המס 2012 עד 2024 יקראו סעיף זה כך:

(1) לגבי שנות המס 2012 עד 2015 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "43.5%";

(2) לגבי שנות המס 2016 עד 2019 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "49%";

(3) לגבי שנות המס 2020 עד 2024 – בכל מקום, במקום "67%" יקראו "52%".

סעיף 120ב(א) לפי סעיף 120ב(א) לפקודה, ב־1 בינואר של כל שנת מס מתואמים תקרות ההכנסה, סכומי נקודות זיכוי ונקודת קיצבה, וכן ההנחות הסוציאליות וסכומי התרומה המוכרים (להלן – הסכומים), שהיו ביום 1 בינואר של שנת המס הקודמת, לפי שיעור השינוי במדרד המחירים לצרכן אשר מפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – מדרד המחירים) בשנת המס הקודמת. בשנים שבהן יש שינוי חיובי במדרד (יש עלייה במדרד ביחס למדרד השנתי הקודם), ההשפעה של תיאום הסכומים כאמור היא הקטנת הכנסות המדינה ממסים.

סעיף 9א (1) סעיף 9א לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה), קובע כי במשיכת קצבה פנסיונית תינתן הטבה באמצעות פטור ממס, עד לסכום שלא יעלה על שיעור מסוים מתקרת הקצבה המזכה בהגדרתה בסעיף האמור, הקבוע בסעיף 9א(ב) לפקודה. משמעות פטור זה היא כי הסכום המחושב כמכפלה של שיעור ההטבה בתקרת הקצבה המזכה, לא ייחשב כחלק מהכנסתו של הגמלאי לעניין הכנסתו החייבת במס. עד לשנת 2012, ההטבה האמורה עמדה על שיעור של 35% מהקצבה המזכה, עד לסכום התקרה של הקצבה המזכה.

החל משנת 2012 הוחל מתווה לעלייה הדרגתית של שיעורי הפטור, כך ששיעור הפטור יגדל בהדרגה מ־35% עד לשיעור של 67% בשנת 2025. נכון לשנת 2024, תקרת הקצבה המזכה עומדת על סכום של 9,430 שקלים חדשים. לפי תקרה זו, סך ההטבה עומד כיום על 4,904 שקלים חדשים וצפוי לגדול ל־6,318 שקלים חדשים החל משנת 2025.

בהתאם למתווה זה, סף המס לפנסיונר הזכאי לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה במלואו, שממנו מתחיל תשלום המס, בשקלול נקודות הזיכוי ממס שלהן זכאי כל אזרח בישראל, יעלה עם השלמת המתווה ל־10,350 שקלים חדשים לגבר ו־11,555 שקלים חדשים לאישה. נוסף על כך, כאשר מביאים בחשבון את קצבת הזקנה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי, אשר גם היא פטורה ממס, סף המס הצפוי הוא 14,369 שקלים חדשים לגבר ו־15,574 שקלים חדשים לאישה.

נכון להיום, קצבתם של רוב מוחלט מקרב פנסיונרים המבוטחים בקרנות הפנסיה החדשות אינה גבוהה דיה כדי ליהנות ממלוא הפטור האמור, ולמעשה רק פנסיונרים שהיו מבוטחים בפנסיה תקציבית או בהסדרי הפנסיה של הקרנות הוותיקות נהנים מהפטור, באופן כמעט בלעדי. הטבה זו מתווספת לשלל הטבות אחרות שמהן נהנים בעלי הסדרי

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ג, עמ' 30.

(ב) ביום ב' בטבת התשפ"ח (1 בינואר 2028) יתואמו לפי פסקה (1) הסכומים כפי שהיו ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) טרם עיגולם לפי סעיף קטן (ד), ולעניין זה המדד בשנת המס הקורמת שיובא בחשבון לצורך תיאומם יהיה המדד של שנת המס 2027";

(3) בסעיף 121ב -

- (א) בכותרת השוליים, אחרי "מס" יבוא "נוסף";
(ב) בסעיף קטן (א), המילים "בסעיף זה - הכנסה החייבת במס (נוסף)" - יימחקו;
(ג) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), יחיד אשר הכנסתו החייבת ממקורות הוניים בשנת המס עלתה על הסכום הקבוע באותו סעיף קטן, יהיה חייב במס נוסף על חלק הכנסתו החייבת ממקורות הוניים העולה על הסכום האמור, בשיעור של 2%.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף ו1) (3) לפסקאות משנה (א) עד (ד)

בסעיף 121ב לפקודה נקבע שיחיד יהיה חייב במס נוסף על חלק הכנסתו החייבת העולה על הסכום הקבוע באותו סעיף (בשנת 2024 עמד סכום זה על כ-721,560 שקלים חדשים) (להלן - סף המס הנוסף). בשיעור של 3%. הכנסה חייבת שחל עליה הסעיף האמור כוללת הכנסה חייבת מכל מקורות ההכנסה שבפקודה, ובכלל זה הכנסה ממקורות הוניים כדוגמת רווח הון, ריבית ודיבידנד. המס הנוסף מתווסף על מס ההכנסה שמשולם לפי סעיפים אחרים בפקודה.

לסעיף קטן (א1) המוצע

כחלק מצעדי הממשלה להגדיל את היקף הכנסותיה ולצמצם את הגירעון, מוצע, נוסף על המס הנוסף שקבוע היום בסעיף 121ב(א) לפקודה, לקבוע מס נוסף בשיעור של 2% על הכנסה חייבת ממקורות הוניים, כהגדרתה המוצעת, העולה על סף המס הנוסף. על פי המוצע בסעיף קטן (ה) בנוסחה המוצע, הכנסה חייבת ממקור הוני היא הכנסה שלא הופקה מעבודה או מעסק של היחיד ושאינה מיגיעה אישית, ובכלל זה הכנסה מדיבידנד, מריבית, מרווח הון, מדמי שכירות וממכירת זכויות במקרקעין (ראו פסקה (5)).

מוצע שהמס הנוסף יוטל רק על יחיד אשר הכנסתו החייבת ממקורות הוניים בשנת המס עלתה על הסכום הקבוע בסעיף 121ב(א) לפקודה כסף המס הנוסף, והוא יהיה חייב במס נוסף על חלק הכנסתו החייבת ממקורות הוניים העולה על הסכום האמור, בשיעור של 2% נוספים מעבר לשיעורי המס שהוא חייב בהם לפי הפקודה. כך יחד עם המס הנוסף הקיים היום, יוטל מס נוסף בשיעור של 5% על הכנסתו החייבת ממקורות הוניים העולה על הסכום האמור.

כאמור, לפי המוצע, המיסוי הנוסף יחול רק על בעלי הכנסה חייבת גבוהה מאוד ממקורות הוניים. ברוב המקרים, על אף רמת ההכנסה הגבוהה של יחידים אלה, הכנסותיהם ממקורות הוניים ממוסות בשיעורי מס נמוכים יותר מאשר שיעורי המס השולי הגבוהים ביותר, כך שהתוצאה היא

כחלק מצעדי ההתכנסות של הממשלה, מוצע לקבוע כי האמור בסעיף 120ב(א) יסומן כפסקה (1) ולהוסיף אחריה את פסקה (2) ובה לקבוע הוראת שעה שעל פיה יוקפאו תיאומי הסכומים הנערכים מדי שנה, כך שבשנות המס 2025 עד 2027 לא יתואמו הסכומים; ולאחר מכן ביום ב' בטבת התשפ"ח (1 בינואר 2028). המועד הראשון שבו יבוצע תיאום הסכומים לאחר ההקפאה, יתואמו הסכומים כפי שהיו בשנת 2027 (בערכם בינואר 2024) לפי שיעור שינוי המדד בשנת 2027. כלומר גם הסכומים בשנת 2028 ואילך לא יכללו את השינוי במדד בשנות המס 2024 עד 2026, כך שהחיסכון בתוצאה מהצעד יתבטא גם בשנות התקציב 2028 ואילך.

הקפאה כאמור תשפיע על כל הסכומים בפקודה המתואמים בהתאם לאותו סעיף, ובין השאר על גובה נקודת הזיכוי לפי סעיף 33א לפקודה, מדרגות ההכנסה לפי סעיף 121 לפקודה, תקרות פטור למענקי הון לפי סעיף 9(א7) לפקודה, זיכוי ממס בתרומה למוסד ציבורי לפי סעיף 46 לפקודה ועוד.

כמו כן ישפיע התיקון המוצע גם על כל הסכומים המופיעים בחקיקה ובתקנות המפנים אל מנגנון תיאום הסכומים הקבוע בסעיף 120ב. בשל האמור, לתיקון זה תהיה השפעה על מרב הסכומים הקבועים בתקנות שהותקנו מכוח הפקודה, וכן על הסכום הקבוע בסעיף 2 לחוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), התש"ן-1990.

יצוין שלפי סעיף 15 לצו מס הכנסה (כללים לעיגול סכומים), התשמ"ו-1986, שהותקן לפי סעיף 120ב(ד), עיגול סכומים, אין בו כדי לשנות את הסכומים שתואמו לפי סעיף 120ב לפקודה, לעניין התאמת המדד הבאה. בהתאם, מוצע לקבוע שהסכומים בשנות המס 2025 עד 2027 יהיו אותם הסכומים כפי שהם בערכם נכון לשנת 2024, לאחר עיגולם בהתאם לסעיף 120ב(ד), ואילו התאמת הסכומים החל משנת 2028, בסיומה של ההקפאה, תימשך כפי שהיא נעשית בכל שנת מס כך שהסכומים יתואמו על פי ערכם בשנת 2024 טרם עיגולם.

- (2א) (1) יחיד החייב במס שבח בשל מכירת זכות במקרקעין לפי סעיף 48א לחוק מיסוי מקרקעין ישראלי, במכירת הזכות במקרקעין, נוסף על מס השבח, גם את המס הנוסף לפי סעיף זה בשל אותה מכירה; שר האוצר יקבע בתקנות את דרך חישוב הסכום שישלם היחיד לפי סעיף קטן זה.
- (2) דין המס הנוסף שהיחיד חייב בתשלומו לפי סעיף קטן זה, לכל דבר ועניין, כדין מס שבח, ויחולו לעניין זה ההוראות לפי חוק מיסוי מקרקעין החלות על מס שבח, למעט ההוראות לעניין חישוב המס; (ד) בסעיף קטן (ב), אחרי "הכנסה החייבת במס נוסף" יבוא "לפי סעיפים קטנים (א) או (א1)"; (ה) במקום סעיף קטן (ה) יבוא: (ה) בסעיף זה –

"הכנסה חייבת" – הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 וכמשמעותה בסעיף 89, למעט סכום אינפלציוני כהגדרתו בסעיף 88 וסכום אינפלציוני כהגדרתו בסעיף 47 לחוק מיסוי מקרקעין, ולרבות שבח כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין שאינו פטור ממס לפי אותו חוק;

ד ב ר י ה ס ב ר

(ראו תקנות 3(א)(8) ו-5(ב) לתקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון), התשמ"ח-1988).

כדי לטייב את גביית המס הנוסף ממי שחייב בו בשל מכירת זכות במקרקעין, מוצע לקבוע כי המס הנוסף שהיחיד חייב בו בשל מכירה כאמור – זה שמוטל היום וזה שמוצע להטיל בהצעה זו על הכנסה ממקורות הונויים, ישולם כבר במסגרת שומת מס השבח. תיקון זה צפוי להקל על גביית המס הנוסף, ולהביא לכך שהמס הנוסף ישולם בסמוך יחסית למועד הפקת ההכנסה בפועל.

מכיוון שבמועד הדיווח על מכירת המקרקעין לא ניתן לדעת את הסכום המדויק של המס הנוסף שחייב בו המוכר (מאחר שסכום זה נגזר מכלל ההכנסה החייבת השנתית של המוכר, ולא רק מהכנסתו ממכירת המקרקעין), מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע בתקנות הוראות לעניין אופן החישוב של הסכום שייגבה על ידי מנהל מיסוי מקרקעין בעת הדיווח כאמור.

יובהר כי כאשר המוכר יגיש את הדוח השנתי בסוף השנה הוא יעשה את החישוב הסופי של המס הנוסף שהוא חייב בו באותה שנה, וישלם בהתאם לחבות המס. אם לפי החישוב הסופי כאמור הוא נדרש לשלם סכום נוסף, הוא ישלם אותו במועד הקבוע לתשלום המס הנוסף בפקודה (ראו פרק שני: גבייה), ואם שילם ביתר במסגרת שומת המקרקעין, יהיה זכאי לקבל החזר.

לבסוף מוצע כי המס הנוסף, הנגזר כאמור מהשבח, ייחשב לכל דבר ועניין, למעט לעניין חישובו, למס שבח. כך, למשל, יחולו לגביו הוראות הפקודה הנוגעות להצהרות ושומה, השגה וערעור, תשלום המס וגבייתו, תוצאות אי-תשלום המס ועוד.

לפסקת משנה (ה)

כאמור, בסעיף 121ב(א) לפקודה נקבע שיחיד יהיה חייב במס נוסף על חלק הכנסתו החייבת העולה על סף

שחלק גדול מההכנסות של אותם יחידים ממוסה בשיעורים נמוכים הרבה יותר מאשר מי שהכנסתם החייבת נמוכה יותר אבל נובעת מעבודה או ממשלח יד. כך לדוגמה, לפי נתוני רשות המסים, שיעור המס האפקטיבי הממוצע של המאיון העליון עמד בשנת 2023 על כ-26%, ושיעור המס האפקטיבי הממוצע ברבעון העליון עמד באותה שנה על כ-21% בלבד. הצעד המוצע צפוי להקל במעט על הפן הרגסיבי המתואר לעיל של מערכת המס, שנוצר כתוצאה משיעורי המס הנמוכים החלים על רוב ההכנסות מרווחי הון. נוסף על כך, הטלת המס המוצע רק על הכנסה ממקורות הונויים, מביאה לכך שלא יוטל נטל מס גבוה מדי על פעילות עסקית, ובהתאם – ממתנת את הפגיעה בתמריץ לעבודה ולפיתוח עסקי.

יובהר כי לצורך חישוב סף המס הנוסף, קרי סכום ההכנסה החייבת ממקורות הונויים, שעל ההכנסה כאמור העולה עליו יוטל המס הנוסף המוצע לפי סעיף קטן (1א) המוצע, תובא בחשבון רק ההכנסה החייבת ממקורות הונויים ולא יובאו בחשבון הכנסות אחרות. כך לדוגמה, אם ליחיד יש הכנסה חייבת ממקורות הונויים בגובה 500 אלף שקלים חדשים, והכנסה חייבת מעבודה או מעסק, שהיא מייגיעה אישית, בגובה 500 אלף שקלים נוספים, לא יוטל המס הנוסף המוצע מכיוון שסכום ההכנסה החייבת ממקורות הונויים נמוך מסף המס הנוסף.

עוד יובהר כי אין בתיקון המוצע כדי לפגוע במס נוסף בגובה 3% המוטל על כל מקורות ההכנסה לפי סעיף 121ב(א) לפקודה, אשר ייוותר בלא שינוי.

לסעיף קטן (2א) המוצע

ככלל, הכנסות ממכירת זכויות במקרקעין נכללות בגדר ההכנסה החייבת של יחיד לצורך הטלת המס הנוסף לפי סעיף 121ב לפקודה. יחיד שחייב במס נוסף אינו זכאי לפטור מהגשת דוח שנתי ועל כן מחויב להגיש דוח בסוף שנת המס ולשלם את המס הנוסף שהוא חייב בו

"הכנסה חייבת ממקור הוני" – הכנסה חייבת, למעט כל אחת מאלה:

(1) הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(2);

(2) הכנסה מיגיעה אישית שאינה הכנסה כאמור בפסקה (1).

2. בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007², בסעיף 8, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"א) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) ב־1 בינואר של שנת המס 2025 עד 2027 לא יתעדכנו הסכומים לפי הוראות סעיף קטן (א), והסכומים באותן שנות מס יהיו כפי שהיו ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) לאחר עיגולם לפי הסעיף הקטן האמור;

(2) ביום ב' בטבת התשפ"ח (1 בינואר 2028) יתעדכנו לפי סעיף קטן (א) הסכומים כפי שהיו ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) טרם עיגולם לפי הסעיף הקטן האמור, לפי שיעור שינוי המדר הידוע ביום העדכון לעומת המדר שהיה ידוע ביום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027)."

תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) – הוראת שעה

ד ב ר י ה ס ב ר

שמוטל היום (לפי סעיף קטן (א)), וזה שמוצע להטיל בהצעת חוק זו (בסעיף קטן (א) כנוסחה המוצעת).

כמו כן מוצע, כאמור, להגדיר "הכנסה חייבת ממקור הוני" כהכנסה חייבת שלא הופקה מעבודה או מעסק של היחיד ושאינה מיגיעה אישית. הכנסה זו תהיה כאמור הבסיס להטלת המס הנוסף לפי סעיף 121ב(א) לפקודה כנוסחה המוצעת.

זהו נוסחו של סעיף קטן (ה) בסעיף 121ב לפקודה שמוצע כאמור להחליפו:

"(ה) בסעיף זה, "הכנסה חייבת" – הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 וכמשמעותה בסעיף 89, למעט סכום אינפלציוני כהגדרתו בסעיף 88 וסכום אינפלציוני כהגדרתו בסעיף 47 לחוק מיסוי מקרקעין, ולרבות שבה כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין, ואולם לגבי מכירת זכות במקרקעין בדירת מגורים כהגדרתה בחוק האמור – רק אם שווי מכירתה עולה על 4 מיליון שקלים חדשים והמכירה אינה פטורה ממס לפי כל דין; הסכום האמור יתואם בהתאם להוראות סעיף 9א(2) לחוק מיסוי מקרקעין, ולעניין זה יהיה המדר הבסיסי כאמור באותו סעיף המדר שפורסם ביום ד' בשבט התשע"ג (15 בינואר 2013)."

סעיף 2 החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – חוק מענק עבודה), נועד לעודד השתתפות בשוק העבודה ולסייע בצמצום פערים חברתיים באמצעות מתן מענקים לאובלוסיות זכאיות. מענק עבודה לפי אותו חוק ניתן לעובדים בעלי שכר נמוך, בעד כל חודש שבו עבדו בשנת המס, ולפי התנאים הקבועים בחוק האמור. לפי סעיף 8(א) לחוק מענק עבודה, ב־1 בינואר של כל שנת מס מתואמים סכומי המענק וטווחי ההכנסה המזכים במענק בהתאם למדר המחיריים החדש שמתפרסם בראשית כל שנה.

המס הנוסף, בשיעור של 3% (המס הנוסף הקיים). לפי ההגדרה הקיימת ל"הכנסה חייבת" בסעיף 121ב(ה) לפקודה, ככלל, שבה הנצמח כתוצאה ממכירת זכות במקרקעין נכלל בגדר ההכנסה החייבת של היחיד לצורך הטלת המס הנוסף כאמור, ואולם, בכל הנוגע למכירת זכות במקרקעין בדירת מגורים, השבח ייכלל בגדר ההכנסה החייבת רק אם שווי מכירת הדירה עולה על 5,382,285 שקלים חדשים (נכון לשנת 2024) (להלן – הסכום הקובע) והמכירה אינה פטורה ממס לפי כל דין.

מצד אחד, ההגדרה הקיימת ל"הכנסה חייבת", שהיא כאמור הבסיס להטלת המס הנוסף היום, כוללת הכנסות רבות בבסיס המס. כך למשל, מוטל מס נוסף על שבה ממכירת כל זכות במקרקעין שאינה דירת מגורים. מצד שני, לפי אותה הגדרה יוצאות מבסיס המס הכנסות שאין הצדקה שלא יוטל עליהן המס הנוסף, ובכללן שבה שנוצר ממכירת דירות מגורים שאינן דירות יוקרה, כלומר דירות ששוויין פחות מהסכום הקובע, וזאת אף על פי שמדובר בהכנסה החייבת במס ככל הכנסה אחרת. למעשה, ההסדר הקיים מבטא הקלה במס למשקיעים בדירות לעומת השקעה באפיקים אחרים, וזאת בניגוד למדיניות הממשלתית למיסוי הכנסות משקיעים בדירות מגורים.

על כן, מוצע להחליף את סעיף קטן (ה), וההגדרה "הכנסה חייבת" הקבועה בו, ולהחיל מס יסף על כלל ההכנסות משבח, לרבות ממכירת דירות מגורים, ובלבד שההכנסה אינה פטורה ממס שבה לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן – חוק מיסוי מקרקעין). יובהר כי מכיוון שלרוב מכירת דירת מגורים יחידה של המוכר פטורה ממס שבה, אם מתקיימות לגביה הוראות סעיף 49(2) לחוק מיסוי מקרקעין, הרי שבה פטור זה, שנצמח ממכירת דירה יחידה, לא ייכלל בבסיס המס לעניין המס הנוסף לפי סעיף 121ב לפקודה – המס הנוסף

² ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשפ"ד, עמ' 630.

(א) בסעיף קטן (ג1) –
(1) בפסקה (1) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום הסכום הנקוב בה יבוא "1,465,800";
(ב) בפסקת משנה (ב), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד
"שקלים חדשים" – יבוא "העולה על 1,465,800 שקלים חדשים ועד
4,397,380 שקלים חדשים" –;

(ג) בפסקת משנה (ג), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד
"שקלים חדשים" – יבוא "העולה על 4,397,380 שקלים חדשים ועד
6,055,070 שקלים חדשים" –;

(ד) בפסקת משנה (ד), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד
"שקלים חדשים" – יבוא "העולה על 6,055,070 שקלים חדשים ועד
20,183,565 שקלים חדשים" –;

(ה) בפסקת משנה (ה), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד
"שקלים חדשים" – יבוא "העולה על 20,183,565 שקלים חדשים" –;

(2) בפסקה (3) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום הסכום האמור בה יבוא "1,978,745";
(ב) בפסקת משנה (ב), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד
"שקלים חדשים" – יבוא "העולה על 1,978,745 שקלים חדשים ועד
2,347,040 שקלים חדשים" –;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 בסעיפים 9, 49א(1), 49 ו-149א) לחוק מיסוי
מקרקעין קבועים סכומים המתעדכנים מדי שנה
בהתאם למדדים שונים הקבועים בחוק.

הסכומים המתואמים בסעיפים אלה כוללים מדרגות
מס רכישה ברכישת דירת מגורים, תקרת פטור ממס שבח
במכירת דירה יחידה, תקרות פטור ממס שבח במכירת שתי
דירות ששוויין נמוך ותקרות להטבה במס במכירת דירה עם
זכויות בנייה. לפיכך, בשנים שבהן יש שינוי חיובי במדד (יש
עלייה במדד ביחס למדד הבסיסי הקודם), ההשפעה של
תיאום הסכומים כאמור היא הקטנת הכנסות המדינה ממסים.

כחלק מצעדי ההתכנסות של הממשלה, מוצע
לקבוע לעניין הסעיפים האמורים, בדומה למנגנון המוצע
בסעיפים 1(2) ו-2, כי הסכומים הנקובים בסעיפים האמורים
לא יתואמו בשנות המס 2025 עד 2027. כמו כן מוצע כי
המדד הבא שיובא בחשבון לצורך תיאום הסכומים לאחר
ההקפאה יהיה המדד של שנת 2027.

בחוק מיסוי מקרקעין, מנגנון תיאום הסכומים שונה
מהמנגנון הקבוע בחוקים שמוצע לתקן בסעיפים 1(2) ו-2.
לפי המנגנון הקבוע בחוקים האמורים, הסכומים מתואמים
בכל שנה ביחס לסכום כפי שהיה בשנת המס הקודמת,
ולפי שינוי המדד באותה השנה.

ערכון סכום המענק בהתאם למדד המחירים, ככל
שמדד המחירים עולה, צפוי להגדיל את גובה המענקים
שמשלמת המדינה בשנים הבאות.

כחלק מצעדי ההתכנסות של הממשלה, מוצע להוסיף
את סעיף 8(1א) ולקבוע בו הוראת שעה, בדומה למנגנון
המוצע בסעיף 1(2), שעל פיה יוקפאו ערכוני הסכומים
הנערכים מדי שנה, כך שבשנות המס 2025 עד 2027 לא
יעודכנו הסכומים; ולאחר מכן ביום ב' בטבת התשפ"ח
1) בינואר 2028, המועד הראשון שבו יבוצע ערכון הסכומים
לאחר ההקפאה, יעודכנו הסכומים כפי שהיו בשנת 2027
(בערכם בינואר 2024) לפי שיעור שינוי המדד בשנת 2027.
כלומר גם הסכומים בשנת 2028 ואילך לא יכללו את השינוי
במדד בשנות המס 2024 עד 2026, כך שההיסכון כתוצאה
מהצעד יתבטא גם בשנות התקציב 2028 ואילך.

מוצע לקבוע שהסכומים בשנות המס 2025 עד 2027
יהיו אותם הסכומים כפי שהם בערכם נכון לשנת 2024,
לאחר עיגולם בהתאם לסעיף 8(א), ואילו התאמת הסכומים
החל משנת 2028 בסיומה של ההקפאה תימשך כפי שהיא
נעשית בכל שנת מס כך שהסכומים יתואמו על פי ערכם
בשנת 2024 טרם עיגולם.

³ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשפ"ג, עמ' 542.

(ג) בפסקת משנה (ג), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד "שקלים חדשים – יבוא" העולה על 2,347,040 שקלים חדשים ועד 6,055,070 שקלים חדשים –;

(ד) בפסקת משנה (ד), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד "שקלים חדשים – יבוא" העולה על 6,055,070 שקלים חדשים ועד 20,183,565 שקלים חדשים –;

(ה) בפסקת משנה (ה), במקום הקטע החל במילים "העולה על" עד "שקלים חדשים – יבוא" העולה על 20,183,565 שקלים חדשים –;

(ב) בסעיף קטן (ג2), אחרי "יתואמו" יבוא "בכל שנת מס, למעט בשנות המס 2025 עד 2027", ובהגדרה "המדד הבסיסי", במקום "לעניין תיאום הסכומים הנקובים בסעיף קטן (ג1) – המדד שפורסם ביום ד' בשבט התשע"ג (15 בינואר 2013) יבוא "לעניין תיאום הסכומים הנקובים בסעיף קטן (ג1) – המדד שפורסם ביום ז' בשבט התשפ"ז (15 בינואר 2027)";

(2) בסעיף 49א(1), במקום "4,500,000" יבוא "5,008,000", אחרי "כל שנת מס" יבוא "למעט בשנות המס 2025 עד 2027" ובמקום "יום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014)" יבוא "יום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027)";

(3) בסעיף 49 –

(א) בסעיף קטן (א)3, במקום הסכום האמור בו יבוא "2,252,000";

(ב) בסעיף קטן (א)1, במקום הקטע החל במילים "לא עלה על" עד "שקלים חדשים" יבוא "להפרש שבין 3,746,000 שקלים חדשים" ובמקום הקטע החל במילים "להפרש שבין" עד "שקלים חדשים" יבוא "להפרש שבין 2,252,000 שקלים חדשים";

ד ב ר י ה ס ב ר

ההקפאה הוא הסכום לאחר עיגולו (הסכום שמקבעים בחוק הוא הסכום המעוגל);

ג. להחליף בכל אחד מן הסעיפים האמורים את מדד הבסיס למדד שיפורסם ביום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027) או ביום ז' בשבט התשפ"ז (15 בינואר 2027), לפי העניין (חלק מן הסעיפים מוצמדים למדד נכון ל-1 בינואר וחלק נכון ל-15 בינואר), כך שבמועד התיאום הראשון יבוא בחשבון רק המדד של שנת 2027 וכך גם הסכומים בשנת 2028 ואילך לא יכללו את השינוי במדד בשנות המס 2024 עד 2026, כך שהחיסכון כתוצאה מהצעד יתבטא גם בשנות התקציב 2028 ואילך (התיקון המוצע בסעיפים (1)3(ב), (2)3, (3)3(ג) ו-3(4)2).

יובהר כי מבחינה מהותית אין שוני בין התיקון המוצע בנוגע לחוק מיסוי מקרקעין לבין התיקונים המוצעים בחוק מענק עבודה ובפקודה. מטרת התיקונים היא הקפאת מנגנוני המידוד השונים (המנגנון הקיים בפקודה ובחוק מענק עבודה והמנגנון הקיים בחוק מיסוי מקרקעין) לתקופה של שלוש שנים, אך מאחר שהמנגנון בחוק מיסוי מקרקעין מתאם את הסכום אל מול הסכום הבסיסי, ולא אל מול הסכום כפי שהיה בשנה הקודמת, נדרש שניסוח החקיקה ייעשה בהתאם. על כן, סעיף 3 המוצע לגבי חוק מיסוי מקרקעין מנוסח באופן אחר מהאופן שבו מנוסחים סעיפים (2) ו-2 המוצעים.

לעומת זאת, בחוק מיסוי מקרקעין, הסכומים שנקבעו במקור במועד חקיקת הסעיף ונקובים בחוק (להלן – הסכומים הבסיסיים), מתואמים בכל שנה ושנה לפי השינוי במדד בין שנת המס הנוכחית לבין השנה שבה הסכום נקבע בחקיקה – בכל סעיף מצוין במפורש התאריך של מדד הבסיס אשר התיאומים מבוצעים לעומתו.

מכיוון שמנגנון תיאום הסכומים בחוק מיסוי מקרקעין שונה מן המנגנון בפקודה ובחוק מענק עבודה, יש צורך לבצע את התיקון באופן שונה מן האופן שבו מוצע לבצע את התיקון בסעיפים (2) ו-2.

לפיכך מוצע לתקן את סעיפים 9, 49א(1), 49 ו-49א(א) לחוק מיסוי מקרקעין כך:

א. לקבוע בכל אחד מן הסעיפים האמורים כי תיאום הסכומים לא יבוצע בשנים 2025 עד 2027 (התיקון המוצע בסעיפים (1)3(ב), (2)3, (3)3(ג) ו-3(4)2);

ב. להחליף בכל אחד מן הסעיפים האמורים את הסכומים הנקובים בהם ולקבע את הסכומים כפי שהם בשנת 2024 לאחר עיגולם (ושיחולו בשנים 2025 עד 2027); לעניין זה יצוין כי חלק מן הסכומים הנקובים בסעיף 9 הם סכומים בהוראות שעה שמוצו ולפיכך לא מוצע להחליפם (התיקון המוצע בסעיפים (1)3(א), (2)3, (3)3(א) ו-3(4)2(א) ו-3(4)2(ב)); יובהר כי בשונה מן הפקודה, הסכום שיתואם בסיומה של

- (ג) בסעיף קטן (א2), אחרי "כל שנת מס" יבוא "למעט בשנות המס 2025 עד 2027" ובמקום "יום י"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2013)" יבוא "יום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027)";
- (4) בסעיף 149(א) –
- (א) בפסקה (2), במקום הסכום האמור בה, בכל מקום, יבוא "2,428,100";
- (ב) בפסקה (3), במקום הסכום האמור בה יבוא "607,000";
- (ג) בפסקה (5), אחרי "אחת לשנה" יבוא "למעט בשנות המס 2025 עד 2027", ובהגדרה "המדר הבסיסי", במקום "ביום י"ז בטבת התשנ"ח (15 בינואר 1998)" יבוא "ביום ז' בשבט התשפ"ז (15 בינואר 2027)".
4. תחילה ותחולה
- (א) תחילתו של חוק זה ביום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) (להלן – יום התחילה).
- (ב) סעיפים 9א ו-121ב(א) לפקודה, כנוסחם בסעיפים 1(1) ו-3(ג) לחוק זה, יחולו על הכנסה שהופקה או התקבלה ביום התחילה ואילך.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), תחילתו של סעיף 121ב(2א) לפקודה, כנוסחו בסעיף 3(ג) לחוק זה, במועד שיקבע שר האוצר, בצו, בהתאם למועד כניסתו לתוקף של התקנות שקבע לפי אותו סעיף, והוא יחול על מכירת זכות במקרקעין שנעשתה במועד האמור או לאחריו.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 4 לסעיף קטן (א)
- מוצע לקבוע כי תחילתו של חוק זה תהיה ביום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025).
- לסעיף קטן (ב)
- מוצע לקבוע כי סעיפים 9א ו-121ב(א) לפקודה, כנוסחם בסעיפים 1(1) ו-3(ג) לחוק זה, יחולו על הכנסה שהופקה או התקבלה ביום תחילתו של חוק זה ואילך.
- לסעיף קטן (ג)
- בכל הנוגע לסעיף 121ב(2א) לפקודה כנוסחו המוצע, שלפיו גביית המס הנוסף בשל מכירת זכות במקרקעין תיעשה כחלק משומת השבח, מאחר שלצורך יישומו נדרש ששר האוצר יקבע תקנות לעניין אופן חישוב הסכום שישולם, מוצע שהסעיף ייכנס לתוקף רק משנקבעו התקנות כאמור. לשם הוודאות לציבור, מוצע שמועד זה ייקבע בצו של שר האוצר. התיקון המוצע יחול על הכנסות ממכירת זכות במקרקעין שנעשו במועד שנקבע כאמור או לאחריו.